

Za téma své disertační práce jsem si vybral problematiku **právních prostředků regulace kapitálového trhu**. Právo, resp. nástroje právem upravené, plní díky své **závažnosti, přesnosti a vynutitelnosti** nezastupitelnou roli v oblasti regulace kapitálových trhů. Právní prostředky jsou nezastupitelným nástrojem sloužícím k dosažení takové **transparentnosti a integrity** kapitálového trhu, která je nezbytná pro zajištění jeho důvěryhodnosti a funkčnosti pro všechny subjekty, které na kapitálovém trhu působí. Kapitálový trh je trhem, na kterém se setkávají dvě hlavní skupiny subjektů: **emitenti a investoři**. Emitenti vstupují na kapitálový trh za účelem obstarání finančních prostředků pro rozvoj svého podnikání. Investoři naopak disponují volnými finančními prostředky a mají zájem tyto prostředky na kapitálovém trhu vhodnou investicí co nejlépe zhodnotit. Základní úlohou kapitálového trhu je tedy **zajištění přenosu kapitálu** od investorů k emitentům. Proto aby byl tento přenos kapitálu **rychlý, efektivní, transparentní**, a zároveň co **nejméně rizikový**, je nutné zajistit základní předpoklady pro jeho fungování. Mezi tyto předpoklady patří vytvoření **odpovídajícího právního prostředí**, jehož úkolem je především stanovení pravidel fungování kapitálového trhu a působení jeho účastníků na něm, a existence **orgánu nebo orgánů s dostatečnou dozorní pravomocí**, jejichž hlavním, nikoliv však jediným úkolem, je dohlížet na dodržování takto stanovených pravidel a jejich vynucování.

Jedním ze základních poznatků teorie finančních trhů, jehož nedílnou součástí je také trh kapitálový, je to, že tyto trhy je nutné **regulovat více než trhy jiné**. Důvodem je především skutečnost, že tyto trhy jsou **vysoce rizikové**. Kapitálové trhy jsou nejen velmi náchylné na **různé otřesy**, ale také bývají zneužívány k **nelegálním transakcím a machinacím**. Působení těchto nežádoucích vlivů může vést až k selhání těchto trhů, což může mít nejen negativní ekonomické, ale i sociální důsledky pro celou ekonomiku dané země.

V souvislosti s otázkou, proč je třeba finanční, resp. kapitálové trhy, regulovat více než trhy jiné, je také nutno se zabývat otázkou **míry a efektivity** této regulace. Je zřejmé, že nedostatečná regulace může vést a zpravidla dříve či později také vede k různým deformacím a zneužívání finančního trhu. Nadměrná regulace může na druhou stranu vést k těžkopádnosti a byrokratizaci celého systému regulace a dozoru tak, že tento systém regulace brání nejen rozvoji tohoto trhu, ale především může mít zásadní dopad na jeho fungování. Efektivita regulace úzce souvisí s mírou regulace, která je do značné míry ovlivněna právě **funkčním právním a institucionálním prostředím**. Bez dostatečné **vynutitelnosti práva, existence**

soudů nebo **stanovení standardů** bude vždy velmi problematické dosáhnout cílů, které jsou od regulace kapitálových trhů emitenty, investory a poskytovateli služeb na kapitálovém trhu očekávány. Jako příklad špatného přístupu k regulaci kapitálových trhů lze uvést situaci v České republice na počátku devadesátých let minulého století, kdy právě vlivem nedostatečné právní úpravy a faktické neexistence dozoru kapitálového trhu došlo **k závažným poruchám finančního, resp. kapitálového trhu**, které narušily jeho funkčnost, stabilitu, a především v oblasti kolektivního investování vysoce poškodily důvěryhodnost v oblasti poskytování těchto služeb. Tato absence funkčního právního prostředí a výkonu státního dozoru v této oblasti měla také závažné dopady na veřejné finance, které musely absorbovat stamiliardové náklady spojené se sanací vzniklých škod.

Při regulaci kapitálových trhů je, mimo jejich vysoké rizikovosti, potřeba vzít v úvahu také stále postupující **globalizaci**, která má dnes velmi silný vliv na vývoj těchto trhů. Globalizace sektoru finančních služeb postupuje ruku v ruce s rychlým růstem těchto trhů, který je podporován především technologickým rozvojem a tvorbou nových produktů a vede k čím dál tím větší **provázanosti jednotlivých národních finančních trhů**. Tato provázanost má pozitivní, ale i negativní stránky. Pozitivní stránkou je především stále **širší oblast nabídky** v oblasti investičních příležitostí a **možnosti volby** mezi poskytovateli investičních služeb. Negativní stránkou je stále **rostoucí možnost „nákazy“** v případě zhroucení některého z účastníků působících na globálním trhu finančních služeb. Zajištění dostatečné regulace přeshraničního poskytování služeb na kapitálovém trhu je otázkou, kterou je nutné se do budoucna velmi pečlivě zabývat, a to nejen na evropské úrovni.

Ve své doktorské disertační práci se věnuji především **rizikům, která jsou s působením na kapitálovém trhu spojena, institucionálnímu zajištění dohledu kapitálových trhů, konkrétním právním prostředkům**, které jsou při regulaci kapitálových trhů v praxi používány k zajištění jeho hladkého fungování a také **právní úpravě**, kterou by podle mého názoru bylo po zhodnocení dosavadních zkušeností a vývoje kapitálového trhu v České republice žádoucí **de lege ferenda** přijmout.